ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐԵ. 10 ՓՐԵ.

ՀԱՅԱԿԱՆ ԱՔԱԳՈՒՅՆ ԵՒ ՀԱՍԱՐԱԿԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՇԱԲԱՒՆ 28 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1873 Ն. Տ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 20 ԹԻՒ 1059

ԱԶԳԱՑԻՆ

Խրիմեան Սրբազան Չաբաթ օր իւր հրաժարագիրը Բ. Դուռը, և մեկ օրինակն ալ Ընդհ. ժողովոյ Դիւանին ղրկեցուց, ինքն ալ Պատրիարքարանը թողլը և Երուսաղէմայ տունն հաստատեր է առ այժմ իւր բնակութիւնը։

Պատրիարքը այժմ հրաժարեալ է և Պատրիարքական աթոռը պարապ ուրեմն ի՞նչ ընելու է. ահաւասիկ Կանոնադրութեան մէջ բացորոշ տրամադրութիւնը։

Յօդ. 2. «Երբ՝ Պատրիարքը վախճանի «ճանելով կամ հրաժարելով և կամ «ուրիշ որ և է պատճառաւ աթոռը պարապ մնայ, կրօնական և քաղաքական «ժողովները մեկտեղ գալով Տեղապահ «մը կ՚ընտրեն, և անոր հաստատութիւնը կը խնդրեն բարձրագոյն Դռնէն։»

Հետևեալ նամակն ու խորհրդածութիւնը կարդացինք շաբաթ աւուր Հայրենիքի մէջ։

. . . . Խմբագիր

Քանի մը օրէ՝ի վեր պանդուխտ ժողովրդեան մէջ քանի մը անձինք մտեր կը գրգռեն թէ, Պատրիարքը ուզենք, մեր Պատրիարքը Պօլսեցին չի տանք. ահա Պօլսեցին ամբողջ Խրիմեանը չեն ուզեր կոր. ոտք հլնենք, երթանք արշաւել տանք Սահրազամին. չ՚ըլլայ նէ թագաւորին, որ Խրիմեանը դաւառացիներուն Պատրիարք ըլլայ, և Ստամպօլցիները թող իրենց համար զատ Պատրիարք դնեն։

Այս գրգռութեանց վրայ հրաւէր եղած է որ յառաջիկայ կիրակի օր վէղիր խան ժողով մը կազմեն պանդուխտ ազգայինք, և պէտք եղածը խորհին։

Մենք ալ այս բաներուն վրայ տեղեկութիւն առնելով, մեր ճանչցածներուն ամենուն ալ խրատ տուինք, որ գործիք չ՚ըլլան ասանկ երկպառակութեան մը. Ստամպօլցին գաւառացիէն գատ մարմին կազմելու պէս ազ դակործան բան չը կրնար ըլլալ. գաւառացիք իւրաքանչիւրն իրենց Պատրիարքներն ունին, այն է առաջնորդներնին. Պօլսոյ Պատրիարքին գործին խառնուելը երեսփոխանութիւն է. ան կը դնէ Պատրիարքը, ան կը գատէ և ան կը հրաժարեցնէ։

Շատերը ետ կեցան մեր այս յորդորէն, և ըսին թէ իրաւացի է, գաւառացիք Պօլիս եկած ատեն ամեն խնամք կը վայելէն Պօլսեցիէն. գաւառներուն դարմանը Պօլսեցիի չանքովը կրնայ ըլլալ. աղէին մեծատեսութիւնը Պօլսեցին մեզնէ չէ՛ք կրնար ատոնց մեքենայութեանց գործիք ըլլալ։

. . . Խմբագիր, այս գրգռութիւնները քանի մը վանեցիներու ձեռօք կ՚ըլլան։ Այս վանեցիներուն մէջ Գրիգոր անուն մէկը կայ, որ Պապ ալ կ՚ըսուի եղեր. և ո՛ր պանդուխտին քով կ՚երթան եղեր նէ, Սրբազանը ողջոյն ըրաւ, Սրբազանը քեզ չատ կը սիրէ, կ՚ըսեն. և առանով բարեմիտ ժողովուրդը խաբել կը չանան։

Հիմա . . . Խմբագիր, կը խնդրեմ որ այս երկտողը հրատարակել բարեհաճիք, որպէս զի առանկ սուտ փուտ խօսքերու ականջ չի կախեն։

Մնամ բարեկամդ
4 Հոկտ. 1873 Ն. Մ.
Պօլիս Երզնկացի

Ցիշեալ բարեկամներնուս այս նամակը հրատարակելնուս հետ մենք սա դիտողութիւնը միայն կ՚ընենք, որ ոչ Մշեցիք, ոչ Սերաստացիք, ոչ Բղեցիք, ոչ Ղուզուլճանցիք և ոչ իսկ Վանցիք մեծ մասամբ և մեծագոյն մասամբ Խրիմեան Հայրիկի մեկ աղեկ գործը տեսած չեն, որ զանի սիրելու չափ կրնան ընելու ելլան. քանի մը վանցիք և այլք կը չանան խռովելու, և գաւառացւոց անունին տակ ծածկուելու. պէտք չէ որ ասոր հաւատան։

Եթէ ըսեն գաւառական հարստահարութեանց տեղեկագիրը չինեց և Բ. Դուռը տուաւ, շատ ու շատ կը սբխալին. ոչ միայն Խրիմեան Հայրիկ ծորէ-ծոպէն իսկ աշխատութիւն ունեցած չէ այդ տեղեկագրին մէջ, այլ դէմ իսկ կեցած է որ յանձնաժողով չը կազմուի և ստանկ տեղեկագիրը չը չինուի. կեցած են Ընդհ. ժողովոյ ատենագրութիւնք։ Ընդհ. ժողովէն դրուած պատուարժան և բանիբուն ցանձնաժողով մը գրեց այդ տեղեկագիրը. և Խրիմեան Հայրիկ առաջին անգամ տուաւ Դուռը պաշտօնապէս, բայց երկրորդ անգամին ամենախղճ և անչուք կերպով, որ չենք ուզեր նըկարագրել։

Խրիմեան Հայրիկ նոր [illegible] առաջուց իրեն պէտք ըլլալը. չորս տարիէ խելքը ո՛ր էր. ո՛ր գաւառին բարիք մը ըրաւ. Պրուսայի՞ն, Ամասիա՞ն, Քէօթահիայի՞ն, կարինի՞ն, Մարղըւանի՞ն, Մուշի՞ն, Բիւրտիատանի՞ն ևն։ Գաւառներէն մեզգաթա ժողվեցին գատ ի՞նչ ըրած ունի. մէյ մ՚ալ երուսաղէմէն մեզքաթային պէտել գիր առնելով՝ անոնք ալ լեցուն լեցուն դիներով գաւառները ղրկելով և փոխարէն դըրամը սոխպողական կերպով ուզելէն գատ ի՛նչ ըրած ունի։

Չորս տարի է պատրիարքութիւն կ՚ընէ, ո՛ր օր եկաւ խաները պտըտեցաւ, և խեղճ պանդուխտ ժողովրդեան վիճակը հարցուց և փնտռեց։ Ընդհակառակը ամէն օր աս ու ան պէյերու և էֆէնտիներու տուներէն դուրս չէր ելլար, ուր ուտել, խմել և հանգիստ կար. հիմա ելեր պանդուխտ ժողովրդեան օգնութիւնը կը փնտռէ. ժամանակն անցած է, անցած. ինչպէս ինքը ըսաւ վերջին Ընդհ. ժողովոյ դուռը զարնող խուժ մը անձանց համար. հիմա մենք ալ իրեն կ՚ըսենք, ժամանակն անցած է. ա՛լ խաղաղութեամբ հրաժարական տալու և դործերէ քաշուելու տեղն է։ Թրատ թող տայ իր ներքին խորհրդական վանցի Պապ Գրիգորին և այլ արբանեակացը, որետ կենան ազգը յուզելէ. հերիք է որ ամէն ո՛ր Պատրիարքարանի մէջ այդ մարդա-

ժեքենայ չորեքշաբթուն հետ ժամերով կը տեսնուի. ատոնց չատ երեւ, խրատ, հաց և խելք տուաւ՝ հերիք եղաւ։ Ազգին խաղաղութիւնը ուզող Պատրիարքին այդպիսի լեզուով հրաժարական չը տար. և ինչո՞ւ մինչև հիմա բարեխնամ կառավարութեան չ'իմացներ իր հրաժարքը. ո՞վ է պատասխանատուն. ա՛ ինչ խառնակութիւն է, խելքերնիս չը հասնիր կոր, հայը հայուն դէմ, եղբայրը եղբօր դէմ պատերա՛զմ պիտի ընեն՝ չէ թէ որ Պատրիարքը իր պարտքը չը կատարեր նէ, եկեղեցական Ս. հայրերը կը քննանո՞ն, ի՛նչ կ'ընեն։

Թէ ի՛նչ է Պատրիարքեան կուսակցութեան իւր մարդամեքենայից ձեռօք վերջին ճիգը թափելով ընել տալ ուզած բանը, ահաւասիկ չաբաթ օր հրատարակեալ Պատրիարքեան յայտարարութեան մը վերջին մասը՝ 1866 մարտ 20ի պետական հարուածին ընել ուզած և ըրած բոլոր բաները ժողովրդեան հարուածով ընել տալ կուզէ, 'ի մի բան ժողովուրդը ժողովրդով պիտի սպաննէ և ազգային վերին ժողով, օրէնք, դատաւոր, իրաւունք՝ վերջապէս ամեն բան պիտի ծախէ ու մատնէ։

«Այս օրերու չարժումներէ կախեալէ, կըսէ, մեր ազգին ապագայի մէջ ունենալիք կեանքը։ Սթափինք ուրեմն և փութանք ժամ յառաջ «լուծեալ» հրատարակել ներկայ երեսփոխանութիւնը. դիմենք Բ. Դուռը՝ ոչ թէ կառքով, այլ ոտքով՝ քալելով ներկայանանք մեր Բարեխնամ Կառավարութեան, յայտնենք ազգին ներկայ վիճակը, խնդրենք ցանձնաժողով մը կազմել իր բարձր իրաւասութեան ներքև որպէս զի քննուի

Ա. Թէ ի՞նչ էին այն առիթները որոցմէ ստիպեալ հրաժարական տուաւ Ս. Պատրիարքը։

Բ. Թէ ինչո՞ւ ժողովոյ դռները փակեցին ժողովրդեանս (հասկցիր անկարգ և խռովայոյզ մէկ քանիներուն) դէմ և թէ ի՞նչ գաղտնի խնդիրներ էին այն խնդիրները, որ ժողովրդէն (նոյնպէս) ծածկել կուզէին։

Գ. Թէ ի՞նչ պատիժ պէտք է տալ Օրսպրին որ այնքան չափէ դուրս սուտ ըրպարտութիւն և թշնամանք գրեց հրատարակեց Ս. Պատարագի (դիտմամբ Պատարագ գրած են փոխանակ Պատրիարքի որպէս զի ազգին բարեպաշտ մասը խռովի մեզ դէմ) անձին և պաշտօնին դէմ, նոյնպէս Պատրիարքի փոխանորդին, և ազգային պատուաւոր անհատներուն, և նոյն իսկ ժողովրդեան (հասկցիր վերի ըսածնուս պէսերուն) դէմ։

Դ. Թէ ի՞նչ պատիժ պէտք է տալ Պէշիկթաշի եկեղեցւոյ մէջ Ս. Պատարագի ահաւոր խորհրդեան կատարման ժամուն՝ խռովութիւն և կռիւ յարուցանող, և բարեպաշտ ժողովրդեան խիղճն ու հոգին խռովեցնող անձանց կամ անոնց հրահանգ տուողներուն (ընդհ. ժողովոյ դռները բռնաբարողներուն խօսքը չիկայ)։

Ե. Թէ մեր Պատրիարքը զոհեալ ըլլալով, գաղ. ժողով և երեսփոխանութիւնը լուծեալ ըլլալով՝ ազգային առաջնակարգ կառավարութիւն մը խնդրենք. և Սահմանադրութեան վերաքննութիւնը օր յառաջ լրացնել տալու համար խնամքը խնդրեմք. որպէսզի երբ այդ վերաքննեալ Սահմանադրութիւնը գայ, այն օրը նոր երեսփոխաններ ընտրենք (խօսք է մինչև այն ատեն երեսփոխանութիւն չըլլայ)։ Մեր Պատրիարքը նորոգենք, և ժողովը երբ կազմենք։»

Վաղը պիտի խօսինք ասոր վրայ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԻԿ

ԳԱՂԳԻԱ

Բարիզ 15 հոկտ.

Ալակոզմեան պատգամաւորութեան Շամպօրի կոմսին տուած պատասխանը չաբաթէն առաջ յայտնի չ'ըլլար։ Զրոյց մը կայ թէ կոմսը, պատգամաւորութեան հետ երած վերջին տեսակցութեանը մէջ, հաւաներ է զիջումներ ընելու։

Կ. Պոլսոյ Գաղղիական դեսպան տը Վօկէ կոմսը Պատուոյ Լէգէոնի Ասպետութեան պատուանշանն ստացաւ։

Բարիզ 17 հոկտ.

Այսօր ալակոզմեան և ալակեդոնին միապետական երեսփոխանաց դումարուած մէկ ժողովոյն մէջ, Սալֆպուրկի մէջ Շամպօրի կոմսին հետ բանակցութիւն ընող պատգամաւորութիւնը իրեն յանձնուած պաշտօնին արդիւնքը տուաւ նոյց։ Շամպօրի կոմսին վերոյիշեալ պատգամաւորաց հետ երած խօսքը երբէք կ'երևի թէ իւր և միապետական կուսակցութեանցը մէջ պիտի կարենայ հաճախնութիւն մը գոյանալ։

Իտալական դեսպան Պ. Նիկրա իւր կառավարութենէն բացակայութեան հրաման ընդունեց։

ԱԻՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԴԱՐԻԱ

Վիէննա 15 հոկտ.

Պատի մեծ դուքսը և մեծ դքսուհին հոս հասան։ Պիզմարք իշխանն ալ վաղը կ'ապասուի։

Վիէննա 16 հոկտ.

Տեղւոյս արժէթղթերն ինկած են։ Պօրսան գոցուելու մէկոցին՝ տեղի ունեցած յուզմունքը խաղաղեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 16 հոկտ.

Պ. տը Պիզմարք Վիէննա մեկնեցաւ։

ԱՆԳԼԻԱ

Լ'ոնտրա 16 հոկտ.

Պանքան 235·000 ոսկի մտաւ։

ՀԵՎՂԱԴԱ

Քօրֆու 16 հոկտ.

Ճանբորդ անգղիացի մը քարանթինայի գործուչարանին մէջ քօլերայէն վախճանեցաւ։

Սպանիոյ հիւպատոսը մերժեց հեղլեն երիտասարդաց՝ սպանիական բանակին մէջ ծառայութեան մտնելու առաջարկութիւնը։

Աթէնք 17 հոկտ.

Քօրֆու կղզւոյն մէջ քօլերա երևան ելած ըլլալու կասկածներ յառնելով, կառավարութիւնը առողջապահական միջոցներ ձեռք առաւ, և յիշեալ կըղզիէն եկող նաւերը տասնևմէկ օր քարանթինայի գործուութեան ենթարկեց։

ԱՆԳԼԻՈՑ ՊԱՆՔԱՆ

Բայթըրի հեռագրական գործակալութիւնը Անգղիոյ Պանքային հոկտեմբեր 16 թուով հրատարակած հետևեալ հաշուեցոյց վիճակը կը ներկայացնէ։

Պահեստի գումար Անգղ. ոսկի	7·348·050	
Ջեղչեալ փխնկգրք.	»	21·801·732
Ջոյլ և առձեռն դրմ.	»	19·722·801

Սոյն ամսոյ 15ին առնուած մէկ հեռագիրը, որն որ կը ծանուցանէր թէ Պանքային տնօրէններն իրենց տուողական նիստին չ'սպասելով դրամագղէչը 6 0/0ի բարձրացուցած էին, արդէն գուշակել կուտար թէ Պանքային չաբաթական տեղեկագիրը այնքան գոհացուցիչ վիճակ մը չը պիտի ներկայացներ։

Արդարև ալ պահեստի գումարն ու առձեռն դրամը անցեալ չաբթուընէ 'ի վեր կարի նուազած է, զոր օր, 1 միլիոնէն աւելի պահեստի գումարէն և 1 միլիոն 300 հազարի մօտ ալ Ջոյլ մեռտաղ և առձեռն դրամէն, որմէ կ'երևի թէ Պանքային ձեռք առած միջոցները չ'են կրցած բոլորովին արգիլել Ամերիկա ղրկուելու վրայ եղած մեծաքանակ գումարները։

ՆԵՐՔԻՆ

Արտաքին գործոց պաշտօնեայ Բաշիտ բաշա անձնական տկարութեան պատճառաւ, չաբաթ օր Բ. Դուռը չը կրցաւ երթալ։

— Բ. Դուռը վերջապէս վախճան տուաւ տարիներէ 'ի վեր յուզուած հայ կաթոլիկաց խնդրոյն, կայսերական Պերաթ մը չնորհելով Քիւբէլեան գերապայծառին իբրև Պատրիարք Տաճկաստանի մէջ գտնուող բոլոր հայ-կաթոլիկաց, որուն մէջ Բէվէրսուրուսի տարամադրութիւնները և Պապին դերիչխանական միջամտութիւնը մերժելով - պատրիարքական բոլոր առանձնաշնորհութիւններն ու արտօնութիւնները Քիւբէլեան գերապայծառին վրայ կը վերահաստատէ։

— Գերմանական թերթ մը կ. Պոլսէն իրեն ուղղեալ հեռագիր մը կը հրատարակէ, որն որ կը ծանուցանէ թէ իկնաթիէվ զօրապետը մայրաքաղաքս դառնալէն յետոյ, վեհ. Սուլթանը յայտներ է իրեն թէ Լիվատիա Զարին այցելութեան երթալու դիտաւորութիւն ունի։ Իկնաթիէվ զօրապետն ալ Սուլթանին այս առաջարկութիւնը հեռագրաւ կիմացնէ Աղէքսանդր կայսեր, որն որ ուղղակի հրաւէր մը կը ղրկէ Սուլթանին։

Գերմանական թերթին տուած այս լուրը քիչ մը սուտ գուշակութեան կը կարծի, վասն զի իկնաթիէվ զօրապետը Պոլիս գալէն ի վեր, այսօր առաջին անգամն է որ վեհ. Սուլթանին ներկայանալու առիթը պիտի ունենայ Տօլմա-Պահճէի կայսերական պալատը։

— Պանք տը Քոնթանթինօբլի Գանձապահը անցեալ շաբթու կը տեսնէ որ մէկուն կողմանէ իր ձեռքը յանձնուած Լօրիումի բաժնէթղթոց մէկուն թիւը խարդախուած է, 10 թիւը 50 փոխուած ըլլալով. անմիջապէս երեքու թիւնը Հելլենաց դեսպանատանը կ'ի մացնէ, որն որ քննութիւն մը բանալով կը յայտնուի թէ այդ խարդախեալ բաժնեթուղթը օսմանեան հպատակ անձ մը ծախած է, սակայն այս վերջինը հրաւիրելու համար օսմանեան իշխանութեան միջամտութիւնը ու հաւանութիւնը հարկ ըլլալով, տակաւին դեսպանատան և օսմանեան կառավարութեան մէջ այս մասին համաձայնութիւն մը չէ՛ հաստատուեր։

— Պաշտօնէական գործակ վրայօք սովորաբար լաւ տեղեկութիւն ունեցող աղբիւրներու մէջ պատմած ղրկեալ մը նայելով, Բէթերսպուրկի Օսմանեան դեսպան Քեամի վաշայի տեղ ուրիշ մէկը դեսպան ընտրելով ղրկելու խօսք մը կայ եղեր։

— Մայրաքաղաքիս մէջ բնակողը րեթէ բոլոր Ամերիկացիներն բանցերնեցին իրենց կառավարութեան հանրագիր մը ուղղած էին, խնդրելով որ Բ. Դրան մօտ գտնուող Միացեալ-Նահանգաց դեսպանին արտօնութիւն չնորհուի օտար հպատակաց՝ Տաճկաստանի մէջ կալուածատիր ութեան իրաւունք չնորհուղ գաշնագիրն ստորագրելու։ Այս անգամ ուշացնկերքնէն հասած վերջին տեղեկութիւններն կը հաւաստեն թէ այդ արտօնութիւնն մօտ օրէն պիտի տրուի Միացեալ-Նահանգաց դեսպանին։

— Մաչկայի վիճարանին (քըլըճխանէ) չինութիւններն յառաջ կը տարուին։ Շէնքը որ քառակուսի ձևով պիտի ըլլայ, ամեն մէկ անկիւնը մէկ մէկ աշտարակ ունենալով, Սելիմիէի զօրանոցին նման, կ'երևի թէ Թաշ-Բըչկայի զօրանոցին հաւասար բարձրութիւնը պիտի ունենայ։ Սոյն շէնքին համար մինպաղաղ քարերը է գործածածնին, որոնք նաև ծովու մէջ քէֆքէն կղզիին և Մարմարայի կղզեաց քարահանքերէն հանուելով բերուելու վրայ են։

— Պէյրութէն գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ երկու այլածէս քրիստոնեայ ընտանեաց մէջ, մէկը Մարոնի և միւսը Յոյն-Կաթոլիկ, վէճ մը տեղի ունենալով, այս վէճը այնքան կը մեծնայ որ ընդհանուր կռուի մը կերպարանք առնելով, երկու կողմանէ այր, կին և տղայ, երկու հարիւրի չափ անձինք մէջ մտնելով կ'սկսին քարերով իրարու դէմ մաքառիլ, որոց մէջ մէկ հոգի մը կը մեռնի, և ութ հոգիի չափ ալ կը վիրաւորուին։ Տեղացի Տիւրզիները միջամտելով՝ երկու հակառակորդ կողմերը հաշտեցնել ու խաղաղեցնել կ'ուզեն, բայց ասոնց խաղասիրական միջամտութիւնը չ'ընդունելէն զատ, մէկերնուն ոմանք ալ քանի մը քարի հարուած ուտելով, ետ կենալու կ'ըստիպուին։

Լիբանանցի զինուորական քանի մը պաշտօնակալները նոյն պահուն այդ կողմէն անցնելով, մեծ դժուարութեամբ հազիւ հազ կը յաջողին կռուողները իրարմէ զատելով, վայրկենական կերպիւ կիրքերն հանդարտեցնելու։

Լիբանանու կուսակալն իմանալով այս դէպքը, իսկոյն զօրք կը ղրկէ միշեալ տեղը, որոնք բարեկարգութիւնը վերահաստատելով, անկարգութեանց պարագլուխ 28 հոգի կը ձերբակալեն, որք հարցաքննութեան ենթարկուեր են այժմ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ղալաթիա 6/18 հոկտ.

Ընդհ. գարտ. Արժ. բաց		55 · 9
» գոց		55 · 16
» բարձր գին		55 · 17
» ցած »		55 · 2
Րումէլի Արժ.	Ֆր.	130
» » Նոր »		70
Փոխառ. 69ի		293
» 65 ի		341
» 63		335
Ցօսիէթէ Ժէնէրալ Լ. Ո.		9 · 13
Քրէտի Օսթ-Թիւրք » »		3 · 8
Գանձատոմս 1872ի » »		82 ·
Ցօսիէթէ Օթօմանե »		5 · 20
Պանք տը Քոնսթ. » »		6 · 13
Քրէտի Ժէնէրալ Լ. Օ.		13 · 20
Պանք Վէրէտի » »		3 · —
Թրամվէյ » »		12 · —
Րըբօր		5—7 բարա
Դրամադրդ.		14—15 1/2 0/0
Փոխանկգր. Լոնտ. եռամս.		109 3/8–1/2
» Բարիզ		23·45

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. ոսկի 100 ղրչ. ի հաշիւ

	ղրչ.	փրա.
Անգղ. ոսկի	109	32
Դաղղ. »	87	14
Բօլ	89	20
Քարպօն արծաթ	17	—
» Թղթադրամ	14	32
Ֆրըմից	51	21
Ճերմակ մէճիտ տարբ.	101	24
Հինգնոց »	103	35
Մեթալիք	104	10
Ղրնճ	120	15

Վիէննա 16 հոկտեմբեր

Րումէլիի Արժ. հին	Ֆլ.	50 · 75
» » նոր	»	— · —
Քրէտի Օսթրօ-Թիւրք	»	31 · 90
Պանք Օսթրօ-Օթօման	»	56 ·
Ազիօ	»	107 · 75
Փոխնկգր. Լոնտ. եռամս.	»	113 · 05

Լոնտրա 17 հոկտեմբ.

Անգղ. Արժ.		92 5/8
Օսմ. » բաց		48 1/2
» գոց		48 1/2
» փոխ. 1869ի		57—57 1/4
» » 1871ի		61—61 1/2
Պանք Օթօման		13 1/2 3/4

Բարիզ 17 հոկտեմբեր

Դաղղ. Արժ. 3 0/0		57 · 97 1/2
Իտալ. » 5 0/0		60 · 40
Օսմ. »		49 · 25
» փոխ. 1869ի		285 · —
Փոխառ.		93 · 37 1/2

ԱՒԵՒՏՐԱԿԱՆ

Լիվըրբուլ 15 հոկտեմբեր

Բամպակ Միսլ. Օրլէան	93/ 8
» Լաւ Օլէրա	6 1/8
Ամերեայ վաճառք հակ	10000

Ընթացք հրապարակին հաստատուն

Լոնտրա 15 հոկտեմբեր

Ափիոն	26
Մօհէր	35
Հոլանտայի շաքար	31
Մետաքս	22 1/2
Ճէհրի	6 · 5
Դրամադրդ.	0/0 5 1/2

Նիու-Եօրք 15 հոկտեմբեր

Բէթրօլ կազ	16 3/4

ՀԱՑ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ ՄԸ ԿԱՄ ՎԱՐՊԵՏ ՄԸ

Որ Գերմանիա տասնվեցս տարի սորված և կրթուած, և կարող է ամեն տեսակ գիտութիւն սորվեցընել՝ կը բաղձայ դաս տալ Հայերէն, Գաղղիերէն և Գերմաներէն լեզուի, ինչպէս ա՛ռանձնական տներու մէջ՝ նոյնպէս վարժարաններու մէջ։

Տեղեկութիւն առնուլ ուզողը լը բադրոյս գրասենեակը դիմէ։

ԱԶԴ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԿԱՆ ընկերութիւնս որ ինչպէս ասկից առաջ ծանուցուեցաւ սեպտեմբեր 1 էն ի վեր բացուած է, 1000 բաժինէ կը բաղկանայ, և նպատակն է բաժանորդներէն ամէն ամիս հաւաքած դումարովը բաղդ (բրիմ) ունեցող բաժինդրեր գնել, վիճակահանութեանէն զարնելիք բաղդին հանականութեանն ապահովել։

Բաժանորդք մէկ Օսմ. ոսկի նախնական տուրք տալով, ամէն ամիս ալ կանխիկ մէկ քառորդ Օսմ. ոսկի պիտի վճարեն չորուկան 5 տարի։

Վիճակահանութենէն զարնելիք բաղդը բաժանորդաց մէջ բաժնուելէն ետք հինգ տարիէն վերջն ալ ընկերութիւնը ուծանելուն՝ իւրաքանչիւր բաժանորդ իւր վճարած ստակն ամբողջ նորէն ետ պիտի առնէ։

Ստորագրութեան տեղն է Պոլիս Ֆինճանճըլար ճատեէի Եուսուֆեան խանի դիմացի կարգը պեարօս էֆէնտի Բալիաղեանի վաճառատունը թիւ 34։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնել ուզողը վերոյիշեալ վաճառատունը պէտքէդիմել։

Նախագահ
Բաժանորդական Ընկերութեան
Մ՚րգիս Աբրահամեան

JOB

ԲՈՒՆ ԺՕՊ
ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ

Կը ծախուի չափաւոր դնով Եօրկիատի խան թիւ 8 Պաղնէ—Գաբու։ Շատ դնող ներու համար բաւական զեղչ կըլլայ։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ի Կ. Պոլիս Պահնէ—Գափսէ

Մեծ Մաքսատան դէմը թիւ—13

—o—

Մեծ Շահ 100,000 Ֆրանք

Մերձակայ Լատինական նոյեմբեր 1ին Գերմանիոյ կօթա քաղքին մէջ քաշուելիք Պուքրէշի պարգեւաւոր փոխառութեան Արժէթղթոց վիճակահանութեան Բաղդաթոնէրը կը ծախուին մեր Դրամատունը շահաւոր պայմանօք։

Թէ Թուրքիոյ և թէ օտար տէրութեանց ամէն տեսակ Արժէթղթոց փոխանակութիւնք կ՚ընէ մեր Դրամատան

մէջ, նոյնպէս նաև անոնց կտրոններըր կը ղեղչուին գոհացուցիչ կերպով, բոլոր Արժէթղթոց մինչև հիմայ տեղի ունեցած վիճակահանութեանց վրայ մանրամասն տեղեկութիւն կը տրուի յաճախորդաց։

Տէմիրզափուլեան և Ջօպանեան Ընկ.

ՅԱՋՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՅՑ ԵՐՈՒՍԱղԷՄԻ

Ի Յակոբայ Աւետիսեցւոյ տեառն եղբօրէ մինչև ցմերս ժամանակ

Աչխատասիրութեամբ Բառնաբաս վար. դպետի Գանձակեցւոյ

Ի Մխիթարութենէ
Սրբոյ ուխտին Սրբոց Յակոբեանց

Տպագրութիւն Յ. Գալաֆեան

Այս տետրակը քառածալ մեծ դերքով 106 էջերէ կը բաղկանայ, պարուց նախութիւնն է խիստ հետաքրքրական 120 էն աւելի պատմական յիշատակներով լի, թէ և համառօտ.

Այս տեարին վերջն ալ առաքելոց յաջորդութիւնը դրուած է, նա և ընդարձակ քրոնիկոն մ՚ալ ունի ցանկէն առաջ,

Այս յիշատակարանը չկրնար թափքըստի ծնալ հայատենչ և հետաքրքիր անձանց աչքէն, թանդարանաց յատուկ մէկ զարդն է. Արժ. Բառնաբաս վարդապետ իր քահկէն տուժելով աշխատեցաւ և հրատարակեց այս գերքոյկը. ինչպէս որ յառաջաբանին մէջ ալ խօսած է։

Գինն ալ խիստ դիւրամատչելի ըլլաւ քիչ մը ջնաս յանձնառու ըլլալով։

Կը ծախուի եղբարց Գալաֆեան գրանոց և ամեն հայ գրավաճառաց քով. Ի գին 3 ղրչ։

ՐԷՀՊԷՐԻ ԼԻՄԱՆԸ ԹԻՒՐՔԻ
ԿԻԹԱՊԸ ԹԱՍԸ

ԳԱՎԱՏԻՏԻ ԱՐԱՊԻՑԷ

Կրթութիւն տաճկերէն լեզուի առնուն դասագրքիս յառաջաբանութեանը մէջ խոստացածս ահա կատարեցի. Առաջնորդ թիւրք. լեզուի անուամբ տասներկու հատոր դասագիրք յօրի նելով, որոնցմէ սոյն իններորդը առաջին անգամ հրատարակած ըլլալով կը նուիրեմ Ազգ. մանկտւոյն։

Կը ծախուի 10 դահեկանի. Պարագան և ամէն Հայ գրավաճառաց քով։

Պ. ԳԱԼԷՊՃԵԱՆ

ԱԶԴ

Սալմաթօմրուք պալօղլու փողոց, աղչկանց վարժարանին կարգը 68 թիւ տունը, Պալատու Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյ վարչի ըլլալով, մահիւլէն ծախու հանուած, և աճուրդի դրուած ըլլալով մինչև ցարդ 7500 ղրչի եղած է։

Ուստի կը ծանուցուի հասարակու-

թեան թէ գինն աւելցնելով առնելու-ղողը պէտք է դիմել Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյ թաղ. խորհրդարանը կիրակի և ուրբաթ օրերը մինչև հոկտ. 21 ի կիրակի օրը, ուր վերջին գինը վերան մնացողին անպատճառ ծախուելով ստակը պիտի առնուի։

ԾԱՆՕՒՑՈՒՄ

ՕՐԱՑՈՑՑ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

1874

Գ. ՊՈՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

—o—

Ժողովրդական օրացոյցը օրացոյցի վերաբերեալ ամեն տեսակ դիտելիք կը պարունակէ։

Ժողովրդական օրացոյցը Բօսթահ, Հեռագրի. Շոգենաւներու և երկաթուղեաց վրայ պէտք եղած ծանօթութիւնը կուտայ։

Ժողովրդական օրացոյցը աչխարհագրական տեղեաց վրայ ժամանակակից գրական տեսութիւն մը կ՚ընէ։

Ժողովրդական օրացոյցը ամուրիներու և ամուսնացելոց, ուտելեաց և ըմպելեաց հնամար քնոյ և մարմինը միշտ առողջ պահելու նկատմամբ և առողջական խիստ կարեւոր և կենսական կանոններով ու խրատներով լի է։

Ժողովրդական օրացոյցը բժշկական մաս մ՚ալ ունի, ուր կը գտնուին դարմանք ու դեղեր, Հնտահտի կամ Քօլերայի, Թանչի, Ջերմի, Թոքախտ հառաձներու, Թեղդամահ եղողներուն կաթուածի, Ապրածի, վերքերու, Ծաղկի հիւանդութեան։ Հարբուխի, Նասքրի, Որովայնի որդերու, Անկառհանող մանկանց, Խայթուած քի, Խածուած քի և ըն. և ըն.

Ժողովրդական օրացոյցը իր երկրագործական և Աբուեհատական էջերուն ալ կը սովրեցնէ ճաթած ոտքաններն կպցնել, բրդեղէններն լսւալ, կով դարմանել, մլուկներ ջնջել, խաղող, ձիրան դեղձ և հաւկիթ պահել, ատամբերն մաքրել, կենդանեաց ոջիլներն ջնջել, մաղերն սև ներկել, այրող տունէ մը կենդանիներն ազատել, կոտրած անօթներ կպցնել, կօշիկներն կակուղ պահել, աժեն նիւթ ջրոյ անթափանց ընել, և ըն. և ըն.

Ժողովրդական օրացոյցը 30 հատ Ամերիկայէն բերուած պատկերներ ունի որոնց մէջ նշանաւոր է տասներկու կենդանակերպներուն մարդուս մարմնոյ անդամոց վրայ ունեցած ազդեցութիւններն ցոյց տուող պատկերը։

Ժողովրդական օրացոյցը կը ծախուի գին 100 փարա։ Կեդրոնատեղի անոր Ֆրէնկեան Դրատուն Ուզուն Չարչի։

ՏԻՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՕԳՈՒՆ ԽՕՃՈՒԱՐԵԱՑ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
ԵՈՒՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆ
ՎԵՐԻ ԲԱՐԿ ԹԻՒ 7